

AZ ÓKORI VILÁG CSODÁI

The background of the cover is a close-up photograph of an antique map. A magnifying glass with a wooden handle and a brass rim is positioned in the upper right quadrant, its lens resting on the map. The map is aged and yellowed, with various lines and text in Cyrillic script. The lighting is dramatic, with strong shadows and highlights, creating a sense of historical discovery.

**Pályázati füzet felső
tagozatos tanulóknak**

Dr. Kovács Pál Megyei Könyvtár és Közösségi Tér Gyermekkönyvtára
2016

Az ókori világ hét csodája egyike a legismertebb felsorolásoknak, mégis kevesen vannak, akik mind a hét csodát meg tudják nevezni. Te fel tudod őket sorolni?

A hét csodát elsőként az i. e. 5. században említik - Hérodotosz ekkor állította össze a lenyűgöző építmények listáját. A hetes szám sokáig különleges jelentéssel bírt. De miért pont ezt a hét alkotást választották ki? Miért épültek a csodák? Ezekre a kérdésekre is választ kaphatsz, ha megoldod a füzetben található feladványokat s közben játékos formában bővítheted ismereteidet a témában.

A feladatok megoldásához segítséget nyújtanak az irodalomjegyzékben felsorolt könyvek, amelyek könyvtárunkban **helyben használhatók**. A feladatlap átvehető személyesen a gyermekkönyvtárban, illetve letölthető a gyermek.gyorikonyvtar.hu **Tölts!** menüpont alatt.

A helyes megfejtést beküldők **könyvjutalomban** részesülnek.

A kitöltött pályázati füzetet **2016. november 7-ig (hétfő, 18 óra)** kell eljuttatni a gyermekkönyvtárba személyesen vagy postai úton (9023 Győr, Herman Ottó u. 22.).

Az eredményhirdetés időpontjáról értesítést küldünk a nyerteseknek.

Sikeret kívánunk!

Készítette: Máté Zsófia
gyermekkönyvtáros

Adataid:

Név:

Lakcím:

Iskola (osztály):

E-mail cím:

1. Az ókorban a fontos személyiségek hatalmuk és befolyásuk érzékeltetésére emeltettek lenyűgöző építményeket. A vallásos meggyőződés szintén fontos szerepet játszott számos csoda megalkotásában és mind a hét építmény vonzotta az ókori turistákat.

A. Húzd alá a felsorolásból az ókori világ hét csodáját!

1. gizai pramisok
2. Panama-csatorna
3. Szemiramisz függőkertje
4. Artemisz-templom
5. halikarnasszoszi mauzóleum
6. Machu Picchu
7. alexandriai világítótorny
8. Kínai nagy fal
9. rodoszi kolosszus
10. Zeusz szobor
11. Golden Gate híd

B. Írd be a térkép megfelelő helyére az A. feladat megoldásainak sorszámaikat!

C. Nincs olyan egykori utazó, aki mind a hét csodát látta volna, mivel azok eltérő időpontokban léteztek.

Tedd készítésük szerint időrendbe a 7 csodát! Kezd a legrégebben készülttel!

sorszám	csoda neve	évszám

Elérhető pontszám: 28 pont

Elért pontszám:

2. Kinek a megrendelésére készültek? Kösd össze!

gizai piramisok	Epheszosz városatyái
babiloni híres kert	Rodosz népe
Artemisz-templom	Kheopsz, Kheprén, Mükerinosz fáraók
halikarnasszoszi mauzóleum	Ptolemaiosz Philadelphosz
világítótorony	Mauszólosz
kolosszus	Nabukudurriuszur

Elérhető pontszám: 6 pont

Elért pontszám:

3. Hogyan készült?

A. Pótold a szövegből hiányzó szavakat!

A közel másfél két méter átmérőjűre faragott hengereket vették körbe, két végükre széles talpú erősítettek, a pedig keretbe fogták, s, mint egy úthengert vontatták az építkezéshez. Amikor a templom alapozása készen volt, vastag emelőszerkezeteket ácsoltak, és erősítettek rá; a köteleket itt is húzták.

Melyik építkezés leírását olvasod?

Elérhető pontszám: 10 pont

Elért pontszám:

B. Húzd alá a hibákat a szövegben és írd fölé a helyes megoldást!

A köveket ökrökre kötözve, helyenként a szekér alá dugott kerekeken gördítve vontatták az építkezéshez. Amikor már a sziklába vágott szarkofág és folyosó készen volt, lépcsőt építettek az egyik oldalél mentén. A lépcső vályogtéglából készült, és a felülete sima csempe burkolatot kapott, ezen csúsztották föl kisebb munkacsapatok a tömböket, miközben a szekér alá olajat csorgattak. Ahogy nőtt a hegy, úgy magasították a lépcsőt is.

Melyik építkezés leírását olvasod?

Elérhető pontszám: 12 pont

Elért pontszám:

C. Egészítsd ki a megadott szavakkal a leírást!

templomba, favázat, műhelyében, korábban

Pheidiasz egy épített, melyre ráhelyezte a fém- és elefántcsont-lemezeket.

Az egyes darabokat, a faragta és véste ki, majd a szállíttatta.

Melyik szobron dolgozott a szobrász?

Elérhető pontszám: 5 pont

Elért pontszám:

4. Hogyan működött?

Melyik ókori találmányra ismersz a megadott szavakból?

A. kerekek, vödörök, lánc, folyó, csatorna \Rightarrow

B. tükrök, fény, napsugarak, tűz \Rightarrow

Elérhető pontszám: 2 pont

Elért pontszám:

5. Melyik szoborra ismersz rá?

A. A szobrot borító bronzlapokat az egyik helyi szobrász, Kharész műhelyében készítették el darabonként. A lábakat és a bokarészt márványtömbökkel támasztották ki, majd a fémvázra erősítették a bronzlapokat. Földet hordtak a szobor köré, hogy a legtetejét is elérje a szobrász.

szobor neve:

B. Ruházata és haja-szakállja aranyból készült, testének fedetlen részei elefántcsont lemezekkel voltak borítva. A trón ébenfából és drágakövekkel kirakott cédrusfából volt kifaragva. Színes üvegdíszítést is alkalmazott a művész. A görögök nem ismerték az üvegdíszítés titkát, kereskedők hozták Egyiptomból az üvegdarabokat. A szobor fából készült belseje a látogatók elől természetesen rejtve maradt. Bal vállát aranypalást borította, jobb kezében a győzelem szárnyas istennőjének, Nikének ember nagyságú szobrát tartotta, baljában drágakövekkel kirakott jogar volt.

szobor neve:

Elérhető pontszám: 2 pont

Elért pontszám:

6. Három csoda leírásának mondatai összekeveredtek. Válogasd szét az összetartozó részleteket és nevezd meg, hogy melyik csodáról szólnak!

- a, A kertet tartó építmény egy középfolyosóból kétoldalt nyíló 7-7 boltozatos kamrából állt.
- b, Lépcsőzetes alapépítménye márványburkolatú vályogtéglák 22 m magas és 33*39 m alapterületű tömbje volt, a mezopotámiai zikkurátok mintájára.
- c, Egy négyzet alapterületű emeletes palota volt az alap, sarkain egy-egy alacsony toronnyal.
- d, Ebben helyezkedett el a sírkamra.
- e, Ezen az alapépítményen egy 36 jón oszloppal körülvett, 13 m magas halotti templom emelkedett.
- f, Az alap közepéből emelkedett ki egy fölfelé keskenyedő négyzetes torony, melynek alsó emeleiteit víztartályok foglalták el, ezen egy újabb, nyolcszögletű torony állt.
- g, A boltíveket faragott kövekből rakták, és szurokkal átítatott nádfonatokkal és ólomlemezekkel választották el a ráhordott földrétegtől.
- h, Az oszlopok - közöttük szépen faragott márványszobrok álltak - piramis formájú, 9 m magas tetőt tartottak, párkányán körös-körül oroszlánszobrokkal.
- i, Az egyik kamrában fűrt kútból emelőszerkezet továbbította az öntözővizet a kertbe.
- j, A legfelső, hengeres építmény nyitott oszlopcsarnokában gyűjtötták meg éjszakánként a jelzőtüzet, aminek fényét tiszta időben már 50 kilométer távolságból észre lehetett venni.
- k, A piramist megkoronázó márvány szoborcsoport Mauszóloszt és Artemisziát ábrázolta négylovas harci kocsin állva.
- l, Az oszlopcsarnok kúp alakú tetőt tartott, csúcsán Poszeidónnak, a hajósokat védelmező istennek szobrával.
- m, A boltíves kamrákban a legnagyobb hőségben is hűvös volt, ezért itt tartották az élelmiszereket.

csoda neve:			
felsorolás betűjele:			

Elérhető pontszám: 16 pont

Elért pontszám:

7. A. Válaszolj számokban a kérdésekre!

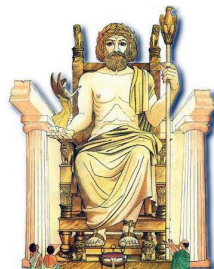
- Hány kötémből áll Kheopsz fáraó piramisa?
- Mennyi ideig készült a Kheopsz-piramis Hérodotosz leírása szerint?
- Milyen hosszú a szfinx?
- Mekkora volt Szemirámisz függőkertjének alapterülete?
- Hány évig épült Artemisz temploma?
- Milyen magasak voltak Artemisz templomának oszlopai?
- Hány életnagyságú bikaszobor állt Artemisz szentélyének tetején?
- Hány oszlopot ajánlott fel Kroiszosz (Krózus) Artemisz tiszteletére?
- Mennyi ideig készült a rodoszi kolosszus?
- Milyen magas volt az olümpiai Zeusz-szobor?

Elérhető pontszám: 10 pont

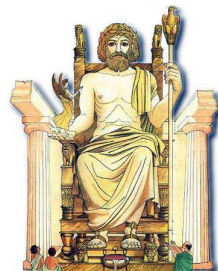
Elért pontszám:

B. Igaz vagy hamis?

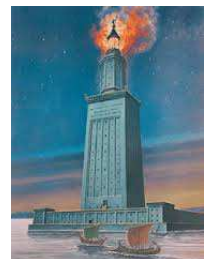
1.

2....

3.

Elérhető pontszám: 3 pont

Elért pontszám:

8. Karikázd be a helyes választ!

Melyik ókori csodát ábrázolták gyakran a római pénzérméken?

1. alexandriai világítótorony 2. gízai piramisok 3. rodoszi kolosszus

Melyik szigeten állt az alexandriai világítótorony?

1. Kréta 2. Pharosz 3. Rodosz

Mit épített 1480-ban Qaitbay egyiptomi szultán az alexandriai világítótorony helyére?

1. múzeumot 2. erődöt 3. piramist

Melyik szobor inspirálta a Szabadság-szobor alkotóját műve elkészítésekor?

1. rodoszi kolosszus 2. szamotrakhéi Niké 3. olümposzi Zeusz-szobor

Hol láthatóak ma a Mauszóleion alapjai?

1. Bodrum 2. Kairó 3. Olümpia

Melyik múzeumban tekinthetőek meg a halikarnasszoszi mauzóleum szegélydíszei?

1. Nemzeti Múzeum 2. Louvre 3. British Múzeum

Miért pont hét csodát számolt össze Antipatrosz?

1. az ókorban a hetes számot tartották a legtisztábbnak 2. nem tudott számolni
3. a hetes volt a szerencseszáma

Melyik folyó látta el vízzel a függőkertet?

1. Nílus 2. Eufrátesz 3. Tigris

Mit tartott tenyerében az olümpiai Zeusz-szobor?

1. arany almát 2. a győzelem szárnyas istennője, Niké szobrát
3. a bölcsesség és igazságosság istennője, Pallas Athénéé szobrát

Mi történt a piramisokban hagyott kincsekkel?

1. kifosztották a sírablók 2. régészek találták meg a XX. században 3. elporladtak

Mivel kenték be a szobrok elefántcsont részeit, hogy megóvják a kiszáradástól és a nedvességtől?

1. szurokkal 2. festékkel 3. olajjal

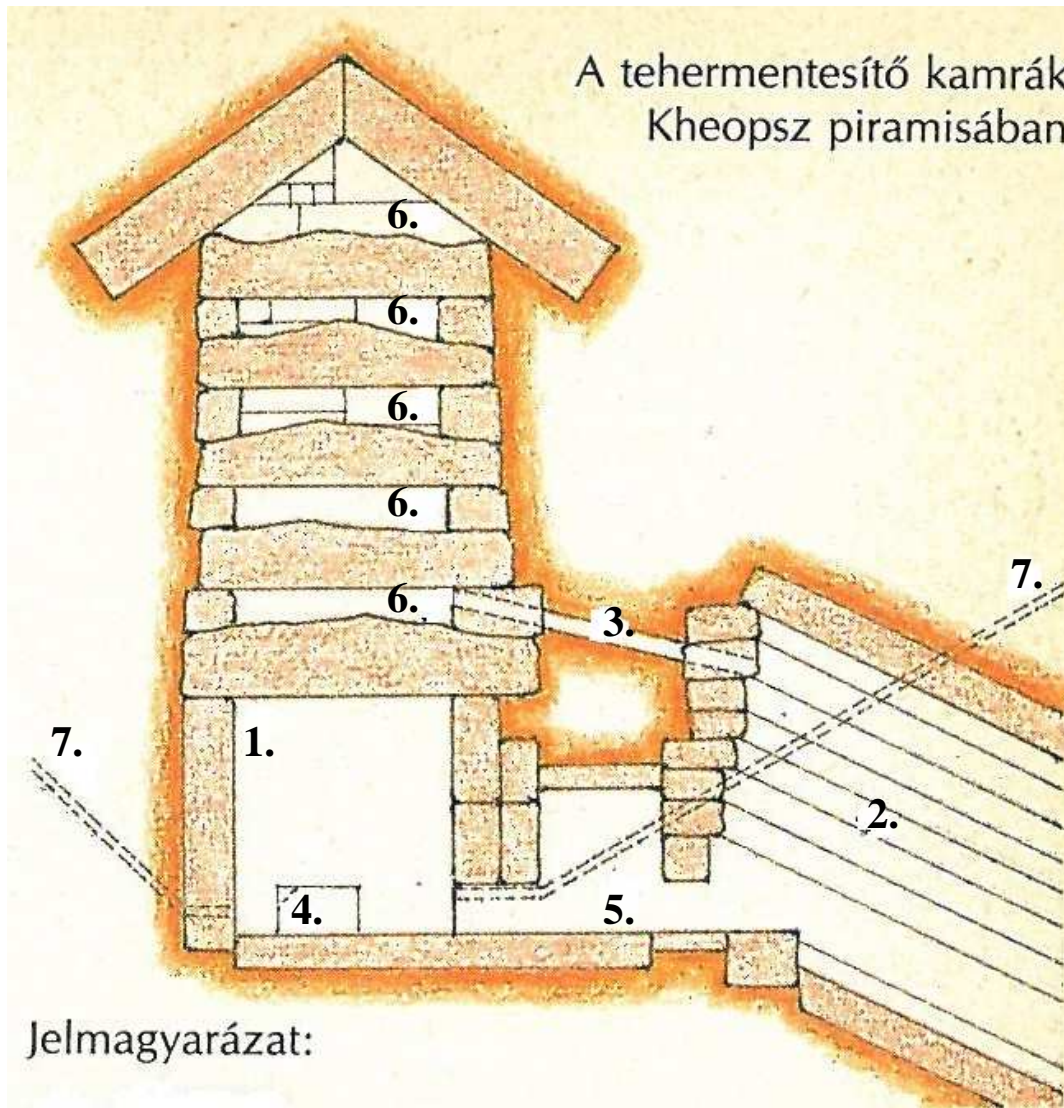
A halikarnasszoszi mauzóleumból fennmaradt egy frízdarab. Minek használták éveken át?

1. csatornafedélnek 2. papírnehezéknek 3. más épületbe építették be

Elérhető pontszám: 12 pont

Elért pontszám:

9. Egészítsd ki a jelmagyarázatot!

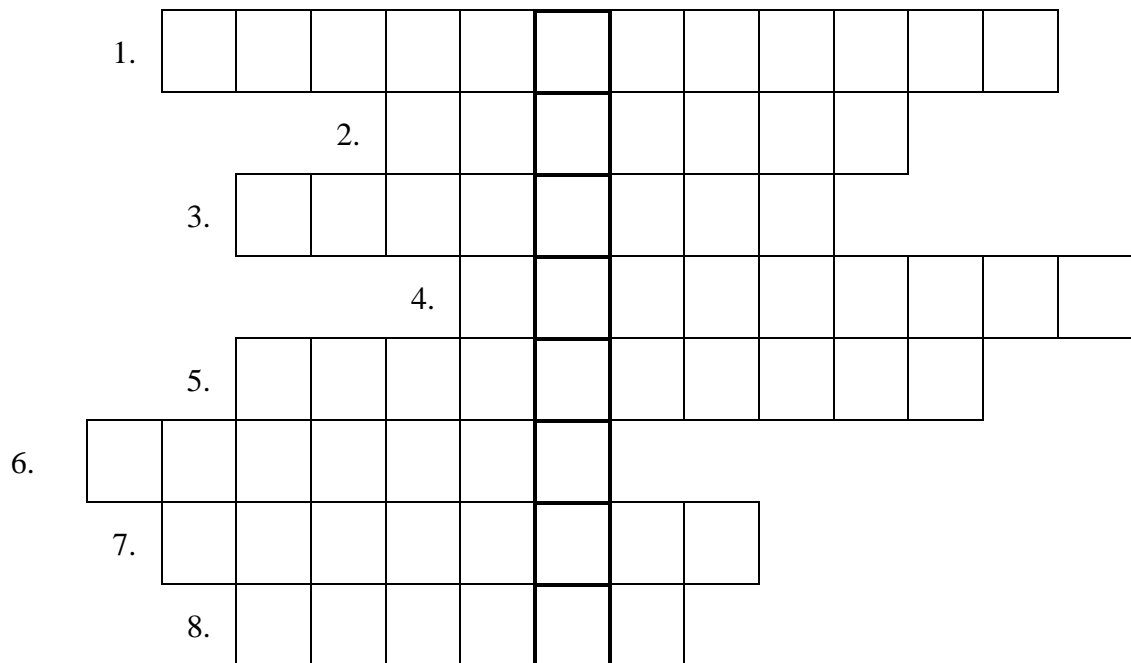

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.

Elérhető pontszám: 7 pont

Elért pontszám:

10. Ha megoldod a keresztrejtvényt, megfejtésül egy görög szót kapsz. Nézz utána a jelentésének!

1. Ő készítette az alexandriai világítótornyot
2. Ebben a szent ligetben állt Zeusz szobra
3. A vadászat, természet, termékenység görög istennője
4. Itt állt Artemisz temploma
5. A világ első világítótornyának otthona
6. A függőkert is ebben a városban volt egykor
7. Ő tervezte a mauzóleumot
8. A piramisok legendás őrzője

megfejtés

jelentése

..... :

Elérhető pontszám: 10 pont

Elért pontszám:

11. Hogyan semmisültek meg az ókori csodák? Egészítsd ki a felsorolást!

földrengésben:

.....: Szemiraisz függőkertje

villámcsapástól, leégett:

.....: halikarnasszoszi mauzóleum

Elérhető pontszám: 6 pont

Elért pontszám:

Összes elérhető pontszám: 129 pont

Elért pontszám:

Irodalomjegyzék:

720 B 45

Béky Bognár Attila: **A világ csodái**. Bp.: Móra, 1988.

720 D 63

Colin Dibben: **A világ csodái**. Bp.: Manó Könyvek, 2008.

720 V 87

A világ 100 építészeti csodája. Pécs: Alexandra, 2001.

800.1 B 15

Bakos Ferenc: **Idegen szavak és kifejezések szótára**. Bp.: Akadémiai Kiadó, 1974.

930 A 88

Russell Ash: **A világ nagy csodái**. Bp.: Magyar Könyvklub, 2002.

930 C 30

Reg Cox: **Az ókori világ 7 csodája**. Bp.: Magyar Könyvklub, 1997.